

KAMMERMUSIKFORENINGEN
137. SÆSON 2024-2025
Christians Kirke, Christianshavn

7.10.2024

Absalon String Quartet

Thera Maya Brask, 1. violin

Andreas Lienhøft, 2. violin

Alva Rasmussen, bratsch

Olga Chwaszczewska, cello

Denne unge kvartet med udgangspunkt i Det Kongelige Danske Musikkonservatorium blev dannet i 2020 og vandt allerede Rued Langgaard konkurrencen i 2021. I januar 2023 vandt de 1. prisen i P2's kammermusikkonkurrence. I april 2023 gæstede de Kammermusikforeningen af 1887, hvor de bidrog til aftenen "Unge musikere tager over: Nyt fra vækstlaget" ved at spille Haydns strygekvartet op. 77, 1.

Konserterne i Kammermusikforeningen af 1887 støttes løbende af en række velgørende fonde – for tiden Augustinus Fonden, Knud Højgaards Fond, Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond og William Demant Fonden.

Program

Dmitrij Sjostakovitj: Strygekvartet nr. 7 i fis-mol, op. 108 (1960)

Allegretto
Lento
Allegro - Allegretto

12-13 minutter varer denne kvartet, den korteste af Sjostakovitj's 15. Hovedtonearten er fis-mol, som Sjostakovitj forbandt med sorg og græmmelse, ligesom f.eks. Gustav Mahler gjorde med sin ufuldendte 10. symfoni. Kort forinden havde Sjostakovitj mistet sin hustru Nina, en lovende videnskabskvinde. Første sats præges af stikkende og nagende, nervøs energi. Anden sats er en art musikalsk minimalisme – som at synke langsomt ned i søvnen, med roligt pulsslag, men dybt nede værker hjertet. I sidste sats er det som om smerten brat angriber igen. Modifikationer af motiver fra de to første satser høres. Det hele ender med noget der minder om forløsning – eller måske blot udmattelse.

W.A. Mozart: Strygekvartet i d-mol KV 421

Allegro moderato
Andante
Menuetto. Allegretto
Allegro ma non troppo - Più allegro

Den måske mest beundrede af de seks kvartetter som Mozart tilegnede Joseph Haydn. Den kendetegnes ved at mørke og lys, mol og dur, strides og skiftevis har overtaget. Men mol dominerer. I første sats er første og andet tema henholdsvis i

mol og dur, og i den syntese til sidst som den såkaldte "sonateform" foreskriver, får mol-temaet bugt med sin modstander. Aden sats svinger mellem skygge og lys, stilhed og skønsang, trøst og tøven. Selv menuetten er dunkel og dystert, trioen lyser op, men er dømt til at vige (som vi jo ved). Finalens variationer er et højspændt drama, én variation lyser op i dur, men reprisen slår den rå efterårsstemning fast, og den "pikardiske" slutakkord i dur, efter et heftigt molstykke, kan minde om galgenhumor.

Pause

Franz Schubert: Strygekvartet i d-mol D. 810, „Der Tod und das Mädchen“ (1824)

Allegro
Andante con moto
Scherzo. Allegro molto
Presto

Endnu et alvorsfuldt hovedværk i d-mol! Igen er det tragiske, truende, utrøstelige stemninger der males op. Det gælder alle satser, der hver for sig udnytter en bred palet af musikalske udtryksmidler, fra det sarteste til det stormende og voldsomme. Anden sats er berømt for sin brug af Schuberts egen sang fra 1817, hvis tekst er af hans ældre samtidige Matthias Claudius. (Ham kender vi i Danmark især for "Sig månen langsomt hæver".) Sangen genfortolker et gammelt motiv – en ung pige der føler dødens nærhed og trygler om skånsel. Hos både Claudius og Schubert er der lagt vægt på døden som en fredfyldt søvn. Kort før kvartetten blev til, havde Schubert selv været gennem det første ildevarslende forløb med den sygdom som kostede ham livet fire år senere: syfilis, tyder alt på. Dengang var denne kønssygdom ofte en dødsdom, uden fortrydelse og nåde. Sådan her lyder dialogen mellem døden og pigen:

Das Mädchen:

Vorüber! Ach vorüber!
Geh wilder Knochenmann!
Ich bin noch jung, geh Lieber!
Und rühre mich nicht an.

Der Tod:

Gib deine Hand, du schön und zart Gebild!
Bin Freund, und komme nicht, zu strafen:
Sei gutes Muts! ich bin nicht wild,
Sollst sanft in meinen Armen schlafen.

Der Tod und das Mädchen af Hans Baldung (517). Døden peger hånligt ned i jorden og siger "Her skal du hen"

Døden og pigen af den ekspressionistiske maler Egon Schiele (1915)

Sig månen langsomt hæver

Af Matthias Claudius

Sig månen langsomt hæver,
den gyldne stjerne svæver
på himlen klar og blid;
vor skov er tavs og stille,
og hvide tåger spille
på engen rundt ved aftenstid.

Betragter månens bue,
den kun er halv at skue
og er dog hel og rund;
så er vel flere sager,
som nu vort hjerte vrager,
fordi vi halvt dem skuer kun!

Koldt nattens vinde sukke,
mit øje vil sig lukke,
giv mig, o Gud, din fred!
Se nådig til min slummer,
og trøst mig i min kummer,
og trøst min syge nabo med!